

**A Heves Megyei Közgyűlés elnökének 8/2020. (V. 4.) számú
veszélyhelyzeti határozata**

Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel elrendelt veszélyhelyzetben a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Heves Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (1) bekezdésében, valamint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdésében foglalt feladat- és hatásköreit gyakorolva – tekintettel az Mötv. 116. § (5) bekezdése szerinti törvényi határidőre is –, az alábbi veszélyhelyzeti határozatot hozom:

1. A mai nappal a Heves Megyei Önkormányzat 2019-2024. közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó gazdasági programját, fejlesztési tervét, valamint az önkormányzati vagyonnak a közfeladatok ellátásához szükséges, egységes elveken alapuló középtávú vagyongazdálkodási tervét a megyei önkormányzat gazdasági lehetőségeire figyelemmel, jelen határozat mellékletét képező tartalommal fogadom el azzal, hogy azt a 2021-2027-es Európai Unió költségvetési ciklus forrásainak és szabályozásának függvényében – szükség esetén – felül kell vizsgálni.
2. A Közgyűlés elnökeként felkérem a megye települési önkormányzatait, a gazdasági szereplőket, a megye intézményeit, civil szervezeteit és Heves megye valamennyi polgárát, hogy működjenek együtt a program megvalósításában, Heves megye fejlődését elősegítő feladatok megvalósításában.
3. Felkérem Heves megye Főjegyzőjét, hogy a gazdasági program, fejlesztési terv nyilvánosságra hozataláról a Heves Megyei Önkormányzat hivatalos honlapján való közzététellel gondoskodjon.

Felelős: Dr. Juhász Attila Simon
Heves Megyei Közgyűlés elnöke
Dr. Barta Viktor
Heves megye Főjegyzője
Határidő: értelem szerint

Melléklet
a Heves Megyei Közgyűlés Elnökének 8/2020. (V. 4.) számú veszélyhelyzeti határozatához

A Heves Megyei Önkormányzat 2019-2024. évre szóló gazdasági programja

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. § (5) bekezdése értelmében a közgyűlés az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el az új gazdasági programot.

Az Mötv. szabályai szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit, gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A törvény értelmében a gazdasági program, fejlesztési terv a közgyűlés megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Ezen gazdasági programot az önkormányzati ciklus végéig, 2024-ig készítjük.

A Heves Megyei Önkormányzat az elmúlt nyolc évben mind a területfejlesztési tervezési, mind a saját projektjei végrehajtása során széleskörű partnerségi kapcsolatrendszert alakított ki. Ezt a tendenciát a jövőben tovább kívánjuk erősíteni és a jelen programban megfogalmazott alapelvek, célok, feladatok végrehajtása során jelentős szerephez juttatni a megyei érdekelteket. A közös gondolkodásban való aktív szerepvállalás jelentőségét tükrözi, hogy e program kidolgozását megelőzően számos javaslat, észrevétel jutott el hozzánk, amelyek hangsúlyosak lesznek a 2019-2024 közötti önkormányzati ciklus során. A gazdasági program végrehajtásának időszakában a szereplők által elvárt célok meghatározása és a végrehajtás folyamatában alkalmazott eszközrendszer mellett azonban fontos figyelemmel lenni az állami működés egészére érvényes fejlesztési tervekre is.

A gazdasági program legfőbb irányvonalát a 2021-2027-es költségvetési időszak Európai Unió forrás felhasználása fogja meghatározni a Heves Megyei Önkormányzat által ellátott kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatokhoz kapcsolódva. A következő időszak forráselosztási mechanizmusától függetlenül fontos, hogy a területi felzárkózást szolgáló beavatkozások időben feltárásra kerüljenek és reális és a valós igényeket megalapozó fejlődés menjen végbe Heves megye egészében. A fentieken túlmenően Önkormányzatunknak szerepet kell vállalnia a járványügyi veszélyhelyzet elmúltával az előállt gazdasági következmények mérséklésében, felszámolásában.

A gazdasági program Heves Megye Területfejlesztési Konceptióján, Heves Megye Területfejlesztési Programján, Heves Megye Területrendezési Tervén és Heves Megye Integrált Területi Programján alapul, valamint figyelembe veszi a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendeletnek (továbbiakban: Korm. rendelet) az Európai Unió forrásból, valamint a hazai forrásból támogatott pályázatok önkormányzat által ellátandó feladatait a Heves Megyei Közgyűlés és bizottságai döntéseiből adódóan.

1. Heves Megyei Önkormányzat célkitűzései

A Heves Megyei Önkormányzat stratégiai célja a megyei önkormányzat területi önkormányzati szerepkörének erősítése, és bővítése.

1. Terület- és településfejlesztési feladatok:

- a megye különböző adottságú térségeiben a társadalom és a gazdaság megújítását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitika megvalósítása, települési infrastruktúra fejlesztése
- területi egyenlőtlenségek csökkentése, a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletben meghatározott térségek, települések kiemelkedő fejlesztése
- Heves megyét jellemző ágazatok fejlesztése (pl. mezőgazdaság, turizmus, járműipar)
- a jelentős természeti értékkel rendelkező Heves megyei térségek fejlesztése, amelyek valamely szempontból kiemelkedő értéket képviselnek adottságaik alapján (pl. Tisza-tó)

2. Településrendezés

- az újonnan elfogadott megyei rendezési terv hatályosulásának biztosítása,
- a fejlesztési igények és a természeti erőforrások felhasználása egyensúlyának elősegítése
- a települési önkormányzatok segítése a településrendezési feladataik szakszerű ellátásában, szükség szerint a megyei önkormányzati főépítész bevonásával

3. A kutatás-fejlesztés, és az innováció elősegítése

- K+F szektor fejlesztése érdekében együttműködés a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, megtalálандó azon fejlesztési célterületeket, melyek révén a városok és települések gazdasági ereje növelhető, a helyi termékek hazai felhasználásának mértéke növelhető
- ipari beruházások ösztönzése, amelyek a gyártás/termelés kapacitásainak növelése mellett valós K+F fejlesztéseket is tartalmaznak

4. A megye foglalkoztatási helyzetének javítása

- Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum projekt sikeres megvalósítása és folytatása
- a foglalkoztatási helyzet javítása a Heves Megyei Kormányhivatallal történő együttműködés keretében
- Heves megyére kiterjedő foglalkoztatási együttműködések képzési- és foglalkoztatási programjainak, munkaerő-piaci programjainak megvalósítása
- Heves megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzések és társadalmi együttműködések erősítésének támogatása
- regisztrált álláskereső munkaezőpiaci reintegrációjának elősegítése; inaktívak felkutatása és bevonása a munkaezőpiaci folyamatokba
- hiányszakmákhoz kapcsolódó oktatási- és képzési programok megvalósításának ösztönzése

5. Hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatása

- megyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer kialakítása az EFOP-1.6.3-17-2017-00019 azonosítószámú projekt keretén belül, a kialakított együttműködések továbbvitele

- megyei szinten a hátrányos helyzetű célcsoportokat érintő beavatkozások összehangolása
- a megyében működő érintett szervezetek, intézmények, önkormányzatok, valamint a közösségi programokhoz kapcsolódóan a tartós szegénységben élők, segítségre szorulóknak, romák és helyi közösségeik igényeinek és tevékenységeinek koordinálása
- öt kiemelt célcsoport helyzetének feltérképezése és az esélyegyenlőség erősítése a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása során (gyerekek, nők, idősek, fogyatékkal élők, romák)
- együttműködés a felzárkózáspolitikai által generált helyi gazdaságfejlesztési projektek kidolgozásában, végrehajtásában

6. Környezetvédelmi program, klímastratégia és intézkedések

- Heves megye Környezetvédelmi Programjában megfogalmazott intézkedések végrehajtásának ösztönzése, a környezeti állapot javításának támogatása
- Heves megye klímastratégiájában megfogalmazott célok és intézkedések végrehajtásának ösztönzése; a klímastratégiában meghatározásra kerültek azok a beavatkozási területek, és konkrét intézkedések a gazdasági program által is érintett időszakokra vonatkozóan, amelyek lehetővé teszik, hogy a megye felkészüljön a klímaváltozásra, csökkentse környezeti hatásait és így a jövő nemzedéke számára változatlan, vagy a jelenleginél jobb állapotban adja át a megye környezetét
- Heves Megyei Önkormányzat minden projekttervezési- és értékelési folyamatban kiemelt szempontként kezeli az adott projekt, fejlesztés hatását az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében
- környezetvédelmi szempontú K+F+I+O folyamatok erősítése
- szemléletformálási akciók folytatása

7. Közlekedésfejlesztés

- közúthálózat fejlesztése érdekében az érintett szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás és a fejlesztési igények egyeztetése
- kerékpárút hálózat fejlesztése érdekében Megyei Kerékpár-stratégia elkészítése

8. Kulturális és természeti értékek megőrzése

- a Heves Megyei Értékek palettájának szélesítése, különös tekintettel a Heves megyei termékek értéként való számbavételére

9. Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával közösen végzett szerepvállalás folytatása

- Heves megyei termékek piacra jutásának elősegítése
- közös rendezvények lebonyolítása a Heves megyei termékek népszerűsítésének céljából
- a történelmi borvidékeinken termelt borok népszerűsítése, borfogyasztási kultúra megismertetése

10. Nemzetközi kapcsolatok, Európai Unió ismeretek

- A Heves megyében élő magánszemélyek, valamint a megyében működő vállalkozások, civil szervezetek és intézmények részéről élénk érdeklődés mutatkozik az Európai Unió által koordinált gazdasági lehetőségek, az unióból érkező pénzügyi források iránt.
- Ezért figyelemre méltó lehetőség a Megyei Önkormányzati Hivatal által részben saját, részben az Európai Unió által nyújtott közvetlen forrásból a Heves megyében működtetett Europe Direct Tájékoztató Központ (továbbiakban: EDTK) tevékenysége.
- Az EDTK munkatársai az erre a célra rendelkezésre álló elektronikus felületeken, valamint területfejlesztési, vidékfejlesztési témában rendezett fórumokon és egyéb rendezvényeken, eseményeken arra törekszenek, hogy lehetőség szerint folyamatos tájékoztatás, párbeszéd fenntartásával a témában releváns információt juttassanak el a Heves megyei településeken élő magánszemélyekhez, gazdasági és civil szereplőkhöz.
- Az EDTK többek között szükségesnek látja szélesebb körben ismertetni a közvetlenül Brüsszelből igényelhető pénzügyi forrásokat is, továbbá a kommunikációs tevékenység fókuszában tartani a Heves megyei kis- és középvállalkozások részére az Európai Stratégiai Beruházási Alap jellemzőinek bemutatását. Ezen túlmenően indokolt felhívni a figyelmet a strukturális és kohéziós alapokból már megvalósult fejlesztésekre is.
- Az interaktív kommunikációs felületek használatának köszönhetően megállapítható, hogy Heves megye gazdasági és civil szereplői részéről növekvő érdeklődés van a strukturális alapok és a kohéziós alap forrásaira épülő ágazati és területi operatív programok, továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra épülő vidékfejlesztési program és programok jövőjét illetően az Európai Unió 2021-2027-es költségvetési periódusában.

2. A Heves Megyei Önkormányzat által meghatározott célok végrehajtása érdekében tervezett feladatok

A Mötv. 27. § (1) bekezdése szerint „A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.” A területfejlesztési és területrendezési feladatokat az 1996. évi XXI. törvény, valamint a Korm. rendelet tételesen rögzíti.

2.1 Célok megvalósítása érdekében partnerszervezetekkel való együttműködések

2.1.1. Heves Megyei Területfejlesztési Konzultációs Fórum további működtetése abból a célból, hogy – megyei jogállására tekintettel – a megye illetékességi területébe nem tartozó Eger Megyei Jogú Várossal együttműködésben kerüljenek meghatározásra a fejlesztési célok.

2.1.2. Észak-magyarországi Regionális Területfejlesztési Konzultációs Fórum együttműködésének folytatása, a régió megyéi (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén) érdekérvényesítő képességének erősítése a közös fejlesztési irányok és szükségletek mentén.

2.1.3. Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége

A megyei önkormányzatok szerepének erősítése érdekében együttes fellépés, valamint javaslatok kidolgozása szükséges a kormányzati szervek részére. Cél, hogy a megyék szerepvállalása folyamatosan egyre hangsúlyosabbá váljon, a megye, mint területi szereplő terület- és településfejlesztésben betöltött szerepe erősödjék, tekintettel arra, hogy a fejlesztési igényekről való tudomása széleskörűbb és közvetlenebb, mint a kormányzati szereplőknek.

2.1.4. Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, melynek illetékességi területe négy megyére (Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar) terjed ki, önálló fejlesztési dokumentumokkal rendelkezik. E térség fejlődése érdekében szükséges a meghatározott fejlesztési irányok, fejlesztési célok elérését ösztönző programok és projektek megvalósításában való aktív részvétel (a régió közbiztonságának-vízbiztonságának fejlesztése; vízparti és egyéb közösségi területek fejlesztésének támogatása; rendezvények támogatása), biztosítandó Heves megye részére a Tisza-tó térségében történő - terület- és lakosságnagyságának megfelelő – szerepvállalását, súlyát. Törekedni kell arra, hogy a Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség adta lehetőségeket minél jobban kiaknázzuk. Elengedhetetlen továbbá, hogy a 2021-27-es fejlesztési ciklus tervezése során a készülő tervdokumentumokba és operatív programokba az érintett térség minél több fejlesztési célja beépüljön.

2.1.5. Egyéb szakmai szervezetek

Az elmúlt években a Heves Megyei Önkormányzat is kinyilvánította elkötelezettségét a klímavédelem ügyében. A Klímabarát Települések Szövetségével többéves együttműködésre tekinthetünk vissza, de nyitottnak kell lenni új szakmai szervezetek bevonására (például a MÖOSZ stratégiai partnereként megjelenő Virtuális Erőmű Program megvalósításában érintett, érdekelt szervezetek).

2.2. Pályázati tevékenységek biztosítása települési önkormányzatok részére

Jelenleg több, mint 50 önkormányzattal dolgozunk közösen napi szinten a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program végrehajtásában, mivel a legtöbb települési önkormányzat esetében nem áll rendelkezésre a megfelelő humánerőforrás állomány és szakértelem, ezért külső szakértő igénybevétele szükséges a sikeres projekt végrehajtás érdekében. A Heves Megyei Önkormányzati Hivatal apparátusában és cégeinél nagy számmal vannak jelen azon szakemberek, akik a települési önkormányzatok pályázati feladatainak ellátása során kiemelkedő segítséget tudnak nyújtani.

A pályázati tevékenységeket az alábbi célterületeken kívánjuk megvalósítani:

- a) települési alap-infrastruktúra fejlesztések: amelynek célja, hogy élhető települések jöjjenek létre
 - orvosi rendelők kialakítása, fejlesztése
 - szociális alapszolgáltatási központok létrehozása
 - óvoda és bölcsőde fejlesztések

Az infrastrukturális fejlesztések során kiemelt figyelmet fordítunk azon fejlesztésekre, amelyek a Magyar Falu Programban támogathatók, így több fejlesztés végrehajtása szinergikus hatással lehet egymásra.

b) energetikai fejlesztések

A fejlesztések által az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérést ösztönözzük, csatlakozva a globális erőfeszítésekhez. További fontos cél, hogy az önkormányzatok intézményeiket gazdaságosan és biztonságosan fenn tudják tartani, amely a megújuló energia felhasználásával jelentős előnyt jelent számukra. Célunk, hogy megyénk környezetét e fejlesztések által is óvjuk és egy egészséges környezetet adhassunk tovább az utánunk következő generációnak.

c) turisztikai fejlesztések

Az aktív turizmus fejlesztésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni, valamint törekedni kell a napjainkban még mindig jelentős szezonális csökkenésére.

Ennek érdekében kerékpárutak fejlesztése valósul meg, amelyhez kapcsolódóan Kerékpáros-stratégiát kívánunk kidolgozni, annak érdekében, hogy megyénkben a kerékpáros turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázásra kerüljenek, új kerékpárutak a már meglévőkhöz csatlakozva épüljenek, mintegy hálózatosodva, és turisztikai állomásokat érintsenek, mivel ez idáig erre csak korlátozott mértékben került sor.

A szabadidős kerékpározás lehetőségének megteremtése, a szolgáltatási színvonal helyi szintű fejlesztése alapvető feltétele a kerékpáros turizmus kialakulásának, fejlődésének. A turisztikai fejlesztésekkel célunk a térségi szintű, turisztikai termécsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, melyekkel megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg. Ennek keretében a helyi-, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerőt képező kulturális-, épített-, és természeti örökség turisztikai hasznosítására, fejlesztésére nyílik lehetőség a térség gazdaságának diverzifikációja, a helyi gazdaság élénkítése és a foglalkoztatás növelése érdekében. A turisztikai térségeket tekintve a fentebb említett Tisza-tavon kívül támogatandó az országos viszonylatban is egyedi adottságokkal bíró (pl. klimatikus viszonyok, az ország legmagasabb pontja) Mátra-, illetve a megyénket keletről határoló és rengeteg turisztikai vonzerővel bíró (pl. Gyógyvizek Völgye) Bükk hegység térsége.

d) gazdaságfejlesztés

A gazdaságfejlesztésnek megyénkben továbbra is hangsúlyos szerepe van, amely a belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatás-ösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztés fő színtere, stratégiai célja az ehhez szükséges helyi feltételek biztosítása, illetve a megyében a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges infrastrukturális háttér és szolgáltatások fejlesztésének támogatása. A komplex gazdaságfejlesztéssel az infrastrukturális feltételeket kívánjuk megteremteni a gazdasági szektor szereplői részére, amely jelentős hatással van a foglalkoztatás helyzetének javítására.

A fejlesztések során ipari parkokat alakítunk ki, korszerűsítünk, helyi piacok létrehozását támogatjuk, amellyel a helyi termelők gazdasági helyzete is erősödhet. A helyi piacok támogatásán keresztül továbbra is célunk a helyi termékek népszerűsítése.

A gazdaságfejlesztéshez a rövidesen elkészülő M25-ös út is jelentősen hozzájárul, mivel a közlekedési infrastrukturális feltételek adottak lesznek az M3-as autópálya közvetlen elérhetőségére a megyeszékhelyről. További útfejlesztések tárgyában is együttműködünk az illetékes hatóságokkal és szervezetekkel annak érdekében, hogy a megye minden térsége könnyen és gyorsan megközelíthető legyen.

A Heves Megyei Önkormányzat a települési önkormányzatok szakmai segítségnyújtása során kiemelt figyelmet fordít a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, és a Magyar Falu pályázati program lehetőségeire is, amelynek igénybevételével számos komplex fejlesztés valósulhat meg.

2.3 Heves Megyei Önkormányzat saját projektjeinek megvalósítása

A Heves Megyei Önkormányzat saját pályázatainak megvalósítását folytatja a jövőben is, amelynek végrehajtása szigorú szabályok mentén történik.

Az évekkel ezelőtt megkezdett megyei foglalkoztatási paktum pályázat megvalósítása átnyúlik ezen önkormányzati ciklusba, amelynek során kiemelt célunk a foglalkoztatás helyzetének javítása, a foglalkoztatásba bevont személyek számának jelentős emelkedése. A hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének biztosítása is feladatunk, valamint a célcsoportoknak a munkaerőpiacra történő újbóli bevonása is jelentős feladatot és felelősséget jelent. Ennek érdekében számos szakmai együttműködés keretén belül magas szakmai színvonalon valósítjuk meg mind a Paktum, mind az EFOP-1.6.3. konstrukcióban futó saját projektünket.

A korábbi években megvalósított KEHOP-1.2.0 projekthez szorosan kapcsolódva kívánjuk a pályázati lehetőségeket kihasználni, amelynek keretén belül folytatni kívánjuk a klímaváltozással kapcsolatos felkészítést megyénknek, amit elsősorban szemléletformálási akciókon keresztül tudunk elérni.

Számos nemzetközi pályázat megvalósítása vár ránk, amelynek keretén belül a nemzetközi kapcsolatainkat tovább kívánjuk erősíteni, valamint a határmenti térségek gazdasági szerepének erősítését kívánjuk elérni.

Napjainkban a Heves Megyei Önkormányzat legjelentősebb feladata a TOP projektek végrehajtása, amely projektek jelentős részének megvalósítása túlnyúlik az előző önkormányzati cikluson. A kezdetben a pályázati intézményrendszer nehézkes működése miatt akadozó projektek ma már gördülékenyen futnak és a Heves megyei TOP források kiegészítésének köszönhetően számos, a korábbiakban csak megálmodni mert projektötlet tényleges megvalósítására is sor kerül ezen időszakban.

2.4. A 2021-27-es tervezési ciklusban való aktív részvétel

A 2021-27-es tervezési ciklus fő irányvonalai az alábbiak, amelyeket a tervezési folyamatokban alkalmazunk és a fejlesztési igényeket e pontokhoz kapcsoljuk:

- Intelligensebb Európa – Innovatív és intelligens ipari átalakulás: ezen irányvonalhoz való kapcsolódás Heves megye esetében már a korábban elvégzett feladatoknak köszönhetően megalapozott, mivel célja többek között az együttműködések támogatása (pl. oktatás területén, K+F szektorban), valamint nemzeti határokon átnyúló hálózatépítés, együttműködés és tapasztalatcsere támogatása, beleértve a közös régiókon átnyúló, transznacionális és interregionális projekteket.

- Alacsony szén-dioxid-kibocsátású és zöldebb Európa – Tiszta és méltányos energetikai átállás, zöld és kék beruházás, körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és kockázatmegelőzés: feladataink és a fejlesztési célok meghatározása során az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelésére kiemelkedő hangsúlyt fektetünk.
- Jobban összekapcsolt Európa – Mobilitás és regionális IKT-összekapcsolódás: közlekedési hálózatok fejlesztésére törekszünk az illetékes szervezetek és hatóságok bevonásával.
- Szociálisabb Európa – A szociális jogok európai pillérének végrehajtása: Heves megye fejlődésének előmozdítása érdekében a lemaradó térségek és a hátrányos helyzetű csoportokat célzó foglalkoztatási, szociális, oktatási és egészségügyi beruházások - beleértve az infrastruktúra fejlesztések - végrehajtását támogatjuk.
- A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztése és a helyi kezdeményezések támogatása révén: az integrált társadalmi, gazdasági, kulturális és környezeti fejlődés előmozdítása érdekében a vidéki térségekben támogatjuk a hiányzó infrastruktúra kiépítését és egyéb, valós igényeken alapuló fejlesztési szükségletek létrehozását.

2.5. Turisztikai és gazdasági szerepkör erősítése Heves megye vonatkozásában

Nemzetközi szerepkör erősítése a célunk a térségi pozíció alábbi területeinek kihasználásával:

- Hargita és Kovászna megyei kapcsolatok további erősítése: korábbi években több szakterületen működünk együtt (pl. szakképzés), de kiemelkedő feladatunk a turisztikai kapcsolatok erősítése is,
- szlovák-magyar kapcsolatok erősítése a határmenti gazdaság fellendítése érdekében

2.6. Heves megyei Értékek megőrzése

- A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény megteremtette annak lehetőségét, hogy a Megyei Önkormányzat önként vállalt feladatként Megyei Értéktár Bizottságot hozzon létre. A Megyei Értéktár Bizottság, mint a nemzeti értékpíramis második lépcsőfoka közreműködik a magyar nemzeti értékek és lehetőségek szerint végső soron a hungarikumok körének a meghatározásában, felkutatásában, dokumentálásában, rendszerezésében, népszerűsítésében, a jelenlegi és a jövő nemzedékkel történő megismertetésében.
- A Megyei Értéktár Bizottság tevékenységével hozzájárul az összetársadalmi szempontból kiemelkedő jelentőségű helyi, területi és nemzeti identitástudat megőrzéséhez, megerősítéséhez és a jövő generációknak történő átadásához.
- A Megyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladataihoz illeszkedik a Megyei Értéktár Bizottság azon tevékenysége, mellyel részt vesz a nemzeti értékek összegyűjtésén keresztül azok szélesebb körben való megismertetésében, így lehetővé válhat a helyi termékek, áruk nagyobb ismertsége. Ezáltal bővíthetnek a helyi termelők piaci lehetőségei, amely hozzájárulhat a vidék megtartó erejéhez és társadalmi, gazdasági fejlődéséhez.

3. Költségvetési-, gazdálkodási környezet, vagyongazdálkodás

A megyei önkormányzatok állami konszolidációját követően a megyei önkormányzatoknak 2012-től kezdődően az intézményfenntartó- és működtető struktúra helyett, terület- és vidékfejlesztési, foglalkoztatás-bővítési rendszerek támogatását kell biztosítania.

Az Mötv. 117. §-ban rögzítésre került, hogy az Országgyűlés feladatfinanszírozási rendszer keretében a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon támogatja a helyi önkormányzatokat az alábbiak szerint:

- „a) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak – felhasználási kötöttséggel – a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosságszám alapján támogatást biztosít,
- b) az a) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.”

A támogatás biztosítása a következő szempontok szerint történik:

- a) takarékos gazdálkodás,
- b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,
- c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltségének fenntartását. A központi költségvetés által biztosított forrást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét – az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve – a központi költségvetésbe visszafizetni. Kivételes esetben, jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

Az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi helyzetének jellemzője, hogy szinte teljes mértékben a központi költségvetés feladatfinanszírozásától függ. Nem rendelkezünk olyan „szabad” erőforrással (gondoljunk akár ingatlanra, vagy szolgáltatásnyújtásra), mely folyamatos, tartós és jelentős volumenű saját bevételt eredményezne. Működésünk biztosítása érdekében szükséges az alapfeladatainkhoz illeszkedő, illetve az azon túlmutató pályázati források maximális kihasználása, azonban ezek a források is központi lehetőségektől (pl. pályázati kiírásoktól, egyedi kormányzati döntésektől) függenek.

Mindezek miatt a pénzügyi egyensúly megtartása érdekében az ellátandó feladatokat racionalizálni és rangsorolni szükséges, és az elérhető pályázati források folyamatos figyelemmel kísérésével és feltárásával, azok megszerzésére kell törekedni. Ennek kapcsán is igénybe kell venni az önkormányzati érdek-, és egyéb szakmai alapon szerveződött szervezetekkel és a társ megyei önkormányzatokkal történő folyamatos kommunikációt.

Az Önkormányzat 2012-től törvényi rendelkezés alapján a Magyar Államkincstárnál köteles pénzforgalmi számláit vezetni, a pénzeszközök után kamatbevétel nem keletkezik. Hitelfelvételi, vagy más egyéb kölcsön jellegű ideiglenes forrással sem számolhatunk, ugyanakkor pénzügyi intézet felé fennálló kötelezettségeink sincsenek.

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény az Önkormányzatunkat érintő támogatások jogcímeit a következők szerint állapítja meg:

- Önkormányzatunk feladataihoz közvetlenül kapcsolódó kiadások támogatásaként 263,1 M Ft került rögzítésre.
- A megyei önkormányzatok rendkívüli támogatásaként a megyei önkormányzati tartalék előirányzata (300,0 M Ft) szolgál, mely pályázat alapján – a megyei önkormányzatok 2020. évi váratlan kiadásaira –, bevételeik figyelembe-vételével igényelhető. (Minden évben pályázatot nyújtottunk be és a jövőben is tervezünk benyújtani a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatására.)
- A megyei önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatására biztosított előirányzat 300.0 M Ft, melyet a megyei önkormányzatok szintén pályázati úton igényelhetnek fejlesztési igényeik támogatására.

Az önként vállalt feladatok pénzügyi forrása saját bevétel lehet, illetve az előző évi költségvetési maradvány nyújthat fedezetet.

A korábbi évek gazdálkodási gyakorlata azt mutatja, hogy a megyei önkormányzatok kötelező feladatainak volumene lineárisan nem függ a területi nagyságtól, ugyanakkor az állami támogatás elosztásának mértékénél ez figyelhető meg. A megyei önkormányzatok részére 2012-től változatlan nagyságrendben biztosított állami támogatás összege 2020. évben megemelkedett. Bár az Önkormányzatunk részére megállapított forrás összege az egyik legalacsonyabb a megyei önkormányzatok között, a támogatás megemelkedett összege alapvetően megteremti a kiegyensúlyozott működés és gazdálkodás lehetőségét. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is szükséges azonban a rendkívül takarékos gazdálkodás.

A konszolidációs törvény alapján a megyei önkormányzatok vagyoni elemei, vagyoni értékű jogai 2012. január 1-jétől az állam tulajdonába kerültek, amely alól kivételt képezett az átadás-átvételi megállapodásban megjelölt, a megyei önkormányzat feladatellátásához, és a hivatal működéséhez szükséges ingó és ingatlan vagyoni kör. A megváltozott vagyon volumene és összetétele jelentősen behatárolja az önkormányzat részére képezhető működési bevételek körét.

Magyarország Alaptörvényének 38. cikkelye rögzíti, hogy a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A Heves Megyei Önkormányzat vagyona a nemzeti vagyon része, amely törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy hatáskör gyakorlását szolgálja. Ezen vagyoni körbe tartozik az Önkormányzatnak a Megyeháza ingatlanán fennálló tulajdoni hányadban megtestesülő vagyonrésze, mely a magyar állammal (vagyonkezelője a Heves Megyei Kormányhivatal) közös tulajdon, műemlék épület. Ebbe a vagyoni kategóriába tartozik továbbá az Eger, Dobó tér 6/a. szám alatt található irodaépület harmadik szintjén lévő iroda-együttes, amely szintén a magyar állammal (vagyonkezelője a Szociális- és Gyermekvédelmi Főigazgatóság) közös tulajdon. Az Eger, Kossuth Lajos út 9. szám alatt található Megyeháza „A” épületének a Kormányhivatallal megosztott használata miatt is indokolt az együttes felújítási program végrehajtása központi költségvetési források bevonásával. Terveink között szerepel a tetőhéjzat, külső homlokzatok javítása, színezése, külső nyílászárók cseréje, energetikai korszerűsítés, gépészeti korszerűsítési beavatkozások. A fejlesztési lehetőségeket az ingatlanokkal kapcsolatban kihasználni törekszünk.

A megyei önkormányzat törzsvagyont a kötelező feladatok színvonalas ellátása érdekében, jó gazda módjára költségtakarékosan, értékének megőrzésével, állagának védelmével szükséges működtetni, és biztosítani kell a karbantartáshoz, felújításhoz elengedhetetlen forrásokat.

A Heves Megyei Önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyonelemei a gazdasági társaságokban fennálló részesedések, mely gazdasági társaságok mind az önkormányzat kötelező feladatainak ellátásában vesznek részt, így azoknak a hosszútávon történő meg-, és fenntartása a tulajdonos(ok) részéről indokolt. Tulajdoni részesedéseink jelenleg az alábbiak:

- Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft. tulajdoni hányad 100%
- Agria Térségfejlesztési Nonprofit Kft. tulajdoni hányad 100%
- Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. tulajdoni hányad 51,72%
- Tisza-tó Fejlesztési Kft. tulajdoni hányad 25%.

Üzleti vagyoni körbe tartoznak a forgalomképes vagyontárgyak. Az önkormányzat vagyona jelenleg biztosítja a feladatellátást, azonban a tevékenység esetleges bővülésével, annak változásánál számolni kell a szükséges tárgyi-, vagyoni feltételek biztosításával.

A Heves Megyei Önkormányzat egy darab saját tulajdonú gépjárművel rendelkezik, egyébként a közgyűlés elnöke részére operatív lízing keretében SKODA SUPERB típusú személygépjárművet bérel, valamint a közgyűlés alelnökei részére a 100%-ban Önkormányzati tulajdonú Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft.-től bérel szintén SKODA típusú személygépjárműveket. A Hivatal a saját részére a hivatali ügyek intézése céljából szintén operatív lízing keretében bérel SKODA SCALA típusú személyautót. A jövőben a költségvetési törvényben a megyei önkormányzatoknak dedikált fejlesztési támogatásokat is felhasználva szeretnénk a bérleményeket saját tulajdonú személygépjárművekkel kiváltani. 2021. évben két személygépjármű vásárlását tervezzük, 2022 évben és 2023 évben pedig 1-1 további személygépjárművel kívánjuk bővíteni (kiváltani) a jelenlegi állományt.

A vagyonnal való gazdálkodás során az Önkormányzat vagyonrendelete az irányadó.

A Megyei Önkormányzatnál a feladatát megbízási jogviszonyban ellátó belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó **belső ellenőrzési célokat**.

A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megővését és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valódiságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen a pénzügyi, a gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

4. A Gazdasági Program megvalósítását elősegítő legfontosabb alapelvek és eszközök

A célkitűzések, feladatok megvalósítása az állami szervekkel, a megyében található települések és a szomszédos megyék önkormányzataival, a megye gazdasági életének meghatározó szereplőivel, a megyében működő tudásbázisokkal, szakmai és civil szervezetekkel, az európai uniós és egyéb belföldi és külföldi partnerekkel való, a kölcsönös érdekeken alapuló, együttes, átgondolt, jól koordinált együttműködést igényel.

A gazdasági program megvalósulásához a megyei önkormányzat részéről alapvető feltétel, hogy rendelkezzen azokkal a forrásokkal, amelyek lehetővé teszik az önkormányzati törvény szerint kötelező feladatai, valamint az önként vállalt feladatok ellátását, továbbá, hogy a feladatellátás módját, szerkezetét hozzá tudja rendelni a források változásához.

A kitűzött célok eléréséhez szükséges a megyei közgyűlés, a bizottságok és a közgyűlés hivatalának tudatos, aktív és kezdeményező szerepvállalása. A közigazgatás változása megköveteli a rugalmasságot és az aktív alkalmazkodást.

A Heves Megyei Önkormányzat Hivatalának napi feladatellátását magasan képzett szakmai háttér biztosítja. A kollégák szaktudása minden szakterületet felölel, így csak néhány, egy-egy alkalommal felmerülő speciális feladatellátás során szükséges külső szakértő igénybevétele.

A feladatok végrehajtása során az alábbi eszközök biztosítása kiemelkedő feladatunk:

- szakmai, humánerőforrás háttér folyamatos rendelkezésre állása
- szakmai továbbképzések biztosítása
- prioritást kell biztosítani a kötelező feladatok ellátására, az önként vállalt feladatok ellátását a költségvetési, pénzügyi források lehetőségéhez kell igazítani
- élni kell a Korm. rendelet adta lehetőséggel, mely szerint „amennyiben a támogatást elnyert település, vagy egyéb megyei kedvezményezett kéri, a projekt támogatási szerződéskötést követő menedzsmentjét (beleértve a projektfejlesztést és a végrehajtást) végezheti maga a megye is”, vagyis a vállalkozó megye szerepét erősíteni kell a saját bevételek növelése érdekében.
- költségvetési egyensúly fenntartása
- likviditás folyamatos biztosítása
- szigorú gazdálkodás
- együttműködések fenntartása, további partnerekkel történő kapcsolat kialakítása a magas színvonalú szakmai munka biztosítása céljából
- településekkel történő szoros együttműködés a megye fejlődése érdekében
- a gazdasági programban kitűzött célok megvalósítását a pályázati lehetőségek teljes körű feltárásával, lehetséges igénybevételel kell elősegíteni, továbbá előnyben kell részesíteni az önerő nélküli pályázatok kihasználását
- folyamatos kommunikáció és információáramlás biztosítása az egyes szereplők között.

5. Zárszó

A Heves Megyei Önkormányzat a jövőben is a Heves megyei polgárok érdekeit szolgálja a jelen Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések, feladatok végrehajtása során annak érdekében, hogy a Heves Megye Területfejlesztési Koncepciójában meghatározott célnak megfelelően HEVES MEGYE MAGYARORSZÁG HARMONIKUSAN FEJLŐDŐ, ÉLHETŐ MEGYÉJE legyen.

Jelen határozat meghozatalának indokai:

Az Mötv. alapul szolgáló törvényi rendelkezései (116. § (1) – (5) bekezdések) alapján a helyi önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti.

A gazdasági program és a benne foglalt fejlesztési terv legalább a Közgyűlés megbízatásának időtartamára szól. Ezen gazdasági program az önkormányzati ciklus végéig, 2024-ig készült, mindamellett, hogy annak legfőbb irányvonalát a - jelenleg még nem ismert - 2021-2027 közötti Európai Unió fejlesztési időszak közösségi és hazai keretei, valamint ezek megyei önkormányzatot érintő hatásai fogják meghatározni. A program az önkormányzat átfogó, az önkormányzat testülete és hivatala választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma, amely egyben meghatározza a munkavégzés kereteit.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Mindezek mellett a gazdasági program összeállításakor - a szükséges mértékben - figyelemmel kellett lenni az Alaptörvény helyi önkormányzatok vagyongazdálkodására vonatkozó rendelkezéseire, valamint a Nvtv.-nek különösen a 7. § (2) bekezdésében és a 9. § (1) – (2) bekezdéseiben írt azon rendelkezéseire is, melyek értelmében a nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon – köztük a helyi önkormányzatok vagyona - rendeltetésének megfelelő, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához szükséges, átlátható és költségtakarékos működtetése, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a helyi önkormányzati feladatok ellátásának szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

A középtávú vagyongazdálkodási terv és a gazdasági program (fejlesztési terv) együttesen, egymással összefüggésben lehetnek alkalmasak a folyamatos közfeladatellátás és az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás biztosítására.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet az elfogadott közgyűlési ülésterv szerint a Heves Megyei Közgyűlésnek a 2020. áprilisi - a Kormány által elrendelt veszélyhelyzet miatt viszont határozatlan időre elhalasztott - ülésén kellett volna legkésőbb elfogadnia. A kialakult járványügyi helyzet ellenére jelen veszélyhelyzeti döntést a Heves Megyei Közgyűlés tagjai részére, véleményük kikérése mellett előzetesen megküldtem.

Eger, 2020. május 4.

Dr. Juhász Attila Simon
Heves Megyei Közgyűlés elnöke

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Dr. Barta Viktor
Heves megye Főjegyzője